

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
THE ACADEMIC ADMINISTRATION FOR EXCELLENCY OF BASIC
EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 25

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์¹,
ประจิตร มหาหิง² และ สังกวาลย์ เพียยุระ³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Piyapan Sirirak¹,
Prachit Mahahing² and Sangwan Phiayura³
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Sirirak5030@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน และเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยแบบผสม

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากและเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ

* ได้รับบทความ: 6 กุมภาพันธ์ 2563; แก้ไขบทความ: 25 มิถุนายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 28 มิถุนายน 2563

Received: February 6, 2019; Revised: June 25, 2020; Accepted: June 28, 2020

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดและด้านการนิเทศการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกันจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน คือ 1) ควรปรับปรุงหลักสูตร โดยใช้วงจรการบริหารแบบมีคุณภาพ PDCA 2) ควรเน้นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการสอนแบบ Active learning 3) ควรมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความหลากหลายให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตร และนำผลที่ได้พัฒนากระบวนการสอนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น 4) ควรมีการประชุมวางแผนนิเทศการสอน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; ความเป็นเลิศ

Abstract

The aims of this research were: to study and compare academic administration in basic education institutions for excellence, under the Office of Secondary Educational Service Areas 25, classified by samples' position, education level and work experience; to propose guidelines for the development of academic administration in educational institutions for excellency under the Office of Secondary Education Service Area 25, This study was conducted by using research methods.

The research results were as follows:

1) The academic administration in basic education institutions for excellency, in general, had a high level of practice. Classified in each aspect, it was found that the aspect that had the highest practice was the evaluation and assessment, followed by the development of the teaching and learning process and teaching supervision respectively; all aspects were rated at the highest level of practice. The lowest level of practice was seen in strengthening cooperation with relevant parties rated at a high level of practice.

2) The comparison of academic administration in basic education institutions for excellency classified by the samples' position and by educational background found that the overall opinions were not different. Classified by work experience, in general, there were differences of opinions with statistical significance at the level of .05.

3) The guidelines for academic administration in basic education institutions for excellency are: 1) curriculum improvement by using the PDCA quality management cycle; 2) student-center should be focused and students act on their own through the active learning teaching process; 3) there should be actual measurements and evaluations to be consistent with the indicators in the curriculum; develop the results of the teaching process to higher learning achievement; 4) there should be a meeting of the teaching supervision; then use the obtained information to analyze and develop the teaching process to be more efficient.

Keywords: Academic Administration; Excellency

บทนำ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 1-2) มุ่งเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมีความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนามุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้มีความรู้มีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ตีรับผิดชอบต่อสังคมมีคุณธรรมและจริยธรรมสอดคล้องกับหลักการแผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 4-5) ที่ว่าการที่จะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืนให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาวโดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทักษะการเรียนรู้ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีทักษะการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตัวเองได้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน โดยแบ่งเป็นระดับประเทศ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษานำไปสู่การขับเคลื่อนการศึกษาในสถานศึกษา

สถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะและคุณภาพของคนเนื่องจาการดำเนินการในระดับสถานศึกษามีผลกระทบต่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยตรง โดยกำหนดภารกิจของสถานศึกษาให้มีขอบข่ายมากยิ่งขึ้นโดยกำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา มาตรา 15 การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษา ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย และยังกำหนดแนวทางการศึกษาในหมวดที่ 4 มาตรา 2 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาตลอดจนมีการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลาง ไปยังสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ มีอิสระ

คล่องตัวในการตัดสินใจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 มาตรา 39 โดยกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และบริหารทั่วไป

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภท ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดเรียนการสอนเพื่อให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัตรอยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน แต่จากสภาพความเป็นจริงพบว่าผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจโดยผลการประเมินโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ หรือ Programme for International Student Assessment (PISA) ประเทศไทย ประเมินเมื่อปี 2015 คะแนนวิชาการอ่านอยู่ที่อันดับ 57 ขณะที่คะแนนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อยู่อันดับที่ 54 ทั้งคู่ จากทั้งหมด 70 ประเทศ ซึ่งเป็นการประเมินนักเรียนอายุ 15 ปี แสดงให้เห็นถึงการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำเมื่อเทียบกับนานาชาติที่เข้าร่วมการประเมิน ซึ่งก็อาจจะเป็นผลจากโรงเรียนที่ไม่สามารถพัฒนานักเรียนให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้ สอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 25 ประจำปีการศึกษา 2560 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (o-net) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักต้องมีการพัฒนาต่อไปให้สูงขึ้น

จากสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology Research) ซึ่งจะได้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

ประชากร ใช้ในการศึกษาใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ในปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 4,071 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำนวนทั้งสิ้น 351 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเคริจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จึงเทียบสัดส่วนจากประชากร ประสิทธิภาพในการทำงานและขนาดสถานศึกษาจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ในปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 10 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และครูผู้สอน จำนวน 5 คน จากสถานศึกษาดีเด่นโดยการเลือกแบบเจาะจง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- (1) ขอนหนังสือจากสำนักงานศูนย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูล

(2) ส่งหนังสือไปยังหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 25 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์แล้ว นำมาจัดเรียงลำดับแบบสอบถาม แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และ หาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษาและ ประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้การทดสอบ (t-test แบบ Independent Samples) และประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลมากกว่าสอง กลุ่มตัวอย่าง (one way ANOVA)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จัดกลุ่มข้อมูลที่เป็นแนวทางเดียวกันมากที่สุดแล้วนำมาสรุป เป็นประเด็นๆไป

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารในสถานศึกษาจำนวน 10 คน จะมี การวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดกลุ่มข้อมูล ตามประเด็นรายด้านของการบริหารงานวิชาการสู่ ความเป็นเลิศ

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 4.50$) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) และด้านการนิเทศการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.50$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$)

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าโดยภาพรวม มีความเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร และ ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการสอนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามประสบการณ์พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และ ด้านและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอื่นๆ พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

แนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 มีดังนี้

1. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และประยุกต์ใช้กับหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้วงจรการบริหารแบบมีคุณภาพ PDCA

2. ควรเน้นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการสอนแบบ Active learning มีการใช้เทคโนโลยีช่วยพัฒนาการสอนผ่านแอปพลิเคชันทางการศึกษา

3. ควรใช้การทดสอบก่อนเรียนในการจัดกลุ่มนักเรียนและออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสามารถพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ

4. ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ และจัดให้มีการประกวดประภคดแข่งขัน นักเรียนควรมีโอกาสสร้างและพัฒนาสื่อการสอนขึ้นด้วยตนเอง

5. ควรมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความหลายหลาย ทั้งด้านพุทธิพิสัยและจิตพิสัย ให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตร นำข้อสอบที่เป็นการทดสอบระดับชาติ มาใช้ในการวัดผล และนำผลที่ได้พัฒนากระบวนการสอนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

6. ควรมีการประชุมวางแผน กำหนดปฏิทินการนิเทศการสอนโดยผู้บริหารกับของครูผู้สอนทุกคน และควรมีการนิเทศการสอนภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยครูด้วยกันเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน มีทั้งการวิจัยที่เป็นแบบเดี่ยวและเป็นแบบร่วมกันเป็นทีม ควรมีการประกวดผลงานวิจัยดีเด่นระดับโรงเรียนเพื่อเป็นกำลังใจในการพัฒนาผลงานต่อไป

8. ควรมีการประชุมผู้ปกครองทุกผ่านเรียนและได้ทำข้อตกลงความร่วมมือในด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาไปตามศักยภาพมีการสนับสนุนงบประมาณจากทั้งผู้ครองนักเรียนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการพัฒนากิจกรรมที่มีความโดดเด่นของโรงเรียน (Best practice)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนมีผลการปฏิบัติงานมากที่สุดข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 มีความต้องการพัฒนางานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการวัดและประเมินทางการศึกษาให้มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น โดย DePorter นิยามความเป็นเลิศไว้ว่าความเป็นเลิศหมายถึงการทำทุกอย่างที่มุ่งคุณภาพสูงสุดยอดเยี่ยม มีคุณค่า และคุ้มค่า เมื่อเราทำสิ่งใดด้วยความเป็นเลิศ เราจะทำได้อย่างยอดเยี่ยม (Extremely Well) โชติช่วง (Shine) และโดดเด่น (Stand Out) DePorter อ้างคำกล่าวของ Alistotle ว่า ความเป็นเลิศเป็นศิลปะซึ่งได้มาด้วยการฝึกฝนและฝึกนิสัย เราทำสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ใช่เพราะเรารู้ความถูกต้องหรือความเป็นเลิศ แต่เพราะเราทำความถูกต้องหรือความเป็นเลิศ (จรรยา โกมูทรรัตนานนท์, 2532 : 252) สรุปแล้วความเป็นเลิศ คือ ความแตกต่างในคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่องค์กรดำเนินการยิ่งต่างมาก เยี่ยมมาก ยิ่งเลิศมาก ส่วนองค์การเป็นเลิศ ก็คือ องค์กรที่ไม่หยุดที่จะสร้างความเป็นเลิศในผลิตภัณฑ์จากข้อค้นพบดังรายงานผล ก็ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 มีความเป็นเลิศ และ สอดคล้องกับงานของ สุวิทย์ เอี่ยมลออ (2545 : 24) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับระดับมาตรฐานการเรียนการสอนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสงครามผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมากส่วนด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องครูและผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากขึ้นไม่ว่าจะประชุมความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมถึงการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าโดยภาพรวม มีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง มีความเห็นที่แตกต่างกัน จากข้อค้นพบตามรายงานวิจัย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา กับครูผู้สอน ในภาพรวมอาจจะมีความเห็นไม่แตกต่างแต่ยังมีบางด้านที่ความคิดเห็นของผู้ที่มีตำแหน่งผู้บริหารกับครูผู้สอนยังมีความแตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านนิเทศการสอน ผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี กับ ปริญญาตรี มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันและ จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันจากข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้เห็นว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมาก ผู้ที่มีประสบการณ์

ทำงานช่วงกลาง และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สอดคล้องกับ นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2553 : 45) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์” ได้เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า ประสบการณ์ ที่ต่างกันมีความคิดเห็น แตกต่างกัน

3. แนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ควรปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความทันสมัย และประยุกต์ใช้กับหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้วงจรการบริหารแบบมีคุณภาพ PDCA นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการสอนแบบ Active Learning มีการใช้เทคโนโลยี ช่วยพัฒนาการสอนผ่านแอปพลิเคชันทางการศึกษา ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนในทุกๆ ด้าน นักเรียนควรมีโอกาสสร้างและพัฒนาสื่อการสอนขึ้นด้วยตนเองมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความหลากหลาย ให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตร นำข้อสอบที่เป็นการทดสอบระดับชาติ มาใช้ในการวัดผล และนำผลที่ได้พัฒนากระบวนการสอนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ควรมีการประชุมวางแผน กับของครูผู้ทุกคน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ควรมีการประชุมผู้ปกครอง ทุกผ่านเรียนและได้ทำข้อตกลงความร่วมมือในด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาไปตามศักยภาพมีการสนับสนุนงบประมาณจากทั้งผู้ครองนักเรียน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการพัฒนากิจกรรมที่มีความโดดเด่นของโรงเรียน (Best practice) จากข้อคิดเห็นที่กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารต้องมโนบายในด้านงานวิชาการมารับอันดับแรกซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตัวเองไม่ว่าจะเป็นการจัดกระบวนการสอนที่ทันสมัยเข้าใจง่ายมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ควรนำแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไปกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนให้สูงขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนไปกำหนดนโยบายความเป็น (Best practice) หรือความโดดเด่นเป็นที่สุดของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
3. ครูผู้สอนควรพัฒนาปรับปรุงงานวิชาการในด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องให้มากขึ้นกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25
2. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

เอกสารอ้างอิง

- จรูญ โกมุทรัตนานนท์. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะกับศีลธรรม. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิยม รัชตะวัฒน์วินัย. (2553). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุวิทย์ เอี่ยมลออ. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับระดับมาตรฐานการเรียนการสอนของครูผู้สอน, สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). พัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2563, จาก <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=index>